

De jongeren worden uitgedaagd door de geest van de kasteelheer om de levenswijze van de vleermuis te onderzoeken

De toonstelling vindt plaats van 26 augustus tot 23 december in het bezoekerscentrum (kasteel) van Bulskampveld.

Meer info vind je op www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra of 050 55 91 00

NATUURSTUDIE

Gierzwaluwen en een kwakkelzomer

Met het succesvol bezetten van de nestbakken, zowel inbouw als houten wandkastjes vorig jaar, waren de verwachtingen nu hoog gespannen.

Onze eerste indruk met het sombere weer van mei, maar vooral juni en juli, is dat heel wat gierzwaluwen het wat broeden betreft, voor bekeken hebben gehouden. Of weinig succesvol waren. We merkten heel weinig aanvliegactiviteit bij de traditionele nestelplaatsen. Bij die soort is het bekend dat bij ongunstig weer ze tijdelijk zuidelijker gelegen gebieden gaan opzoeken, in de hoop er beter weer te treffen. Ook de jongen zijn hieraan aangepast en kunnen in het nest een tijdlang vasten (max. 9 dagen), waarbij hun lichaamstemperatuur en hartslag dalen. Wanneer het weer ondertussen niet echt beter wordt, kan die lethargie niet blijven duren en moeten ze de loodjes leggen.

Gierzwaluwen laten nooit helemaal in hun kaarten kijken, maar de eerder beperkte aantallen rondzwermende vogels eind juli laat vermoeden dat er weinig jongen werden grootgebracht. We polsen nog bij andere gemeenten in Vlaanderen hoe het daar verliep.

Piet

NATUURBEHEER

Nieuws van het zwaluwfront

Voor het tweede jaar op rij zijn enkele mensen van Natuurpunt de nestelplaatsen voor boeren- en huiszwaluwen gaan controleren op het grondgebied van Roeselare. Dit kadert in de afspraken die binnen de milieuraad werden gemaakt voor een financiële ondersteuning van zwaluwnesten. Dit moet resulteren in een betere bescherming van de broedplaatsen.

Voorlopig geven we nog maar enkele algemene tendensen voor 2007. In een volgend nummer geven we een volledige vergelijking met het broedseizoen 2006, met de nodige conclusies voor volgende jaren.

De eerste aankomst

Bij boerenzwaluwen op de bekende broedplaatsen schommelt dit rond half april. De eerste melding bij een oud nest was op 12 april, net dezelfde datum als in 2006 (mededeling A. Lust).

Bij huiszwaluwen kregen we voor de kolonie in het Biezenhof een eerste melding op 19 april (mondelijke mededeling G. Werbrouck). Het zomerweer in april had blijkbaar een beperkte invloed op hun trektiming.

Ondanks een 'normale' datum had men in het Biezenhof de indruk dat ze slechts vrij laat tot broeden kwamen. De sombere maand mei en vooral juni kunnen hierin meegespeeld hebben.

Bezetting

Het aantal subsidieaanvragen voor beide soorten lag lager dan in 2006. Nochtans zijn dezelfde kanalen gebruikt voor informatieverspreiding. Uit een gedeeltelijke rondvraag bij wie de aanvraag niet hernieuwde, bleek dat vooral huiszwaluwen er dit jaar wegbleven of kozen voor een nabijgelegen nieuwe nestelplaats. Beide kolonies (St. Idesbald en Biezenhof) lieten een lichte achteruitgang zien.

In de woonwijk Biezenhof komt het helaas nog al te vaak voor dat eigenaars huiszwaluwvestiging afschrikken door plasticzakken tegen de dakgoot op te hangen. Zelfs nestvernietiging door botweg de nesten af te steken of met waterspuit te bewerken. Reden: bevuilding van vensterbank of terrasrand door

uitwerpselen. Hier is een intensieve preventiecampagne op zijn plaats, waarbij ook kan onderstreept worden dat het om een bedreigde en beschermde vogelsoort gaat.

Waar de zwaluwen wel welkom zijn, werd vaak gebruikt gemaakt van de mestplankjes die we met de aanvraag aanbieden. Soms verkozen eigenaars om helemaal niets te voorzien, bezorgd om de vogels absoluut niet af te schrikken.

De boerenzwaluwen treffen we nagenoeg uitsluitend in boerderijen aan. Nestelplaatsen, dicht bij de stadsrand waar vorig jaar slechts een paartje broedde, krijgen het moeilijk. Een aantal plaatsen werd niet meer opnieuw bezet. Voor de rest hielden de kleine kolonies, hielden vrij goed stand met 2 tot 7 koppels per boerderij. Uit voorlopige gegevens lijkt het broedsucces geleden te hebben onder de zeer sombere en natte julimaand, waardoor ze vaak niet meer tot een tweede broedsel kwamen. Een aantal nestkommen waren omgebouwd tot winterkoning- of mussenwoning. Die broeden echter zonder subsidie...

Evaluatie

Algemeen wordt het initiatief positief onthaald, en kregen we van de eigenaars zeer vlotte medewerking en spontaan extra informatie rond aantal broedsels, eerste aankomst en ook waarnemingen andere soorten (o.a. uilen). Waar de nestelplaatsen ondertussen bekend zijn, kunnen we best voor een soort nieuwsbrief zorgen, samen met de subsidieaanvraag voor 2008. Hierdoor vermijden we ook verlies van broedgegevens voor wie de bekendmaking via Rechtstreeks (contactblad voor Roeselare) of Door Weer en Wind zouden missen.

Piet

Kerkuilnieuws

Half augustus is het jubileumnummer van de Kerkuilenwerkgroep, die 30 jaar actief is, gepubliceerd. Hieruit sprokkelen we enkele gegevens en tendensen die voor kerkuilen in (West-) Vlaanderen opvallend zijn, met wat meer info over het broedseizoen 2006.

Dank zij de grote inspanningen van de werkgroep met het plaatsen van (veilige) uilenbakken samen met een intensieve controle zien we, na de koude winters van midden de jaren negentig, een gestage toename van het aantal geslaagde broedgevallen van deze tot de verbeelding sprekende uilensoort. In 1997 met ongeveer 180 broedgevallen voor gans Vlaanderen steeg dit tot in het topjaar 2005 met bijna 776 broedgevallen. In onze provincie piekten we toen op 85 broedgevallen, (in 1997 nog maar 22!). Deze steile klim heeft, naast een betere bescherming en controle, wellicht ook te maken met de zachte winters en enkele goede muizenjaren.

In 2006 verliep het andersom. Eerst de cijfers: In Vlaanderen kwam men tot een totaal van 458 geregistreerde broedgevallen (min 41%), in W.-VI kwamen slechts 33 paren tot broeden (min 61%) met een hoofddaccent centraal (Houtland) en in het NO van de provincie. Een derde van de 64 West-Vlaamse gemeenten herbergde een of meerder koppels. Hiervan kwamen 82% van de paren tot broeden in een nestkast, hoofdzakelijk op boerderijen en in schuren. Voor de andere provincies schommelde dit van 51% (O.-VI) tot 88% (Antw.).